

Informacja o działalności Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Częstochowie

za okres od dnia 1 stycznia do 31 grudnia 2015 roku

CZĘŚĆ I

OGÓLNA INFORMACJA O DZIAŁALNOŚCI KOLEGIUM

1. Podstawa i zakres działania Kolegium

Podstawę prawną działania Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Częstochowie stanowi ustawa z dnia 12 października 1994 r. o samorządowych kolegiach odwoławczych (t.j. Dz.U. z 2001 r. Nr 79, poz. 856 z późn. zm.) oraz rozporządzenia wydane w oparciu o delegacje ustawowe.

Zgodnie z wyżej wymienioną ustawą samorządowe kolegia odwoławcze są organami wyższego stopnia w indywidualnych sprawach z zakresu administracji publicznej należących do właściwości samorządu terytorialnego, właściwymi do rozpatrywania odwołań od decyzji, zażaleń na postanowienia, żądań wznowienia postępowania lub stwierdzenia nieważności decyzji w trybie uregulowanym przez przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku - Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn. z 2013 r. Dz.U. poz. 267); oraz ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku – Ordynacja podatkowa (t.j. Dz.U. z 2012 r., poz. 749, dalej jako - Op). Kolegium orzeka również w innych sprawach na zasadach określonych w odrębnych ustawach.

Obszar właściwości miejscowej Kolegium obejmuje, zgodnie z Rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 listopada 2003 roku w sprawie obszarów właściwości samorządowych kolegiów odwoławczych (Dz.U. Nr 198, poz.1925) powiaty: częstochowski, kłobucki, myszkowski, lubliniecki i zawierciański oraz miasto na prawach powiatu Częstochowa (powiat grodzki). W ramach wymienionych powiatów obejmuje swoją właściwością 49 gmin, w tym:

- 5 gmin o statusie miast (Częstochowa, Lubliniec, Myszków, Poręba i Zawiercie)
- 11 gmin o statusie miasta i gminy,
- 33 gminy.

Rozstrzygając sprawy indywidualne w składach trzyosobowych, Kolegium związane jest wyłącznie przepisami obowiązującego prawa.

Samorządowe Kolegium Odwoławcze jest państwową jednostką budżetową.

2. Obsada kadrowa Kolegium

2.1. Na dzień 31 grudnia 2015r. Kolegium składa się z 21 członków:

- 12 etatowych
- 9 pozaetatowych

Liczba członków etatowych posiadających wykształcenie :		
wyższe prawnicze : 11	wyższe administracyjne : 1	
Liczba członków pozaetatowych posiadających wykształcenie :		
wyższe prawnicze : 7	wyższe administracyjne : 1	wyższe inne : ekonomiczne: 1

Wśród członków Kolegium są osoby posiadające tytuły naukowe

- dr Grzegorz Krawiec – członek pozaetatowy

2.2. Biuro Kolegium na dzień 31 grudnia 2015r. składa się z 7 osób.

Cztery osoby zatrudnione w Biurze SKO mają wyższe wykształcenie:

- Starszy inspektor
- Referent
- Kierownik Biura
- Księgowa

3. Lokal i wyposażenie Kolegium

Siedziba Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Częstochowie mieści się przy Al. Niepodległości 20/22 w budynku stanowiącym własność Skarbu Państwa, a będącym w trwałym zarządzie Kolegium z mocy prawa. Powierzchnia siedziby Kolegium wynosi 506,10 m², na co składa się 19 pokoi biurowych, sala konferencyjna, biblioteka, sala rozpraw i pomieszczenia socjalno-gospodarcze oraz sanitarne.

Stanowiska pracy członków etatowych i pracowników biura (poza pracownikami na stanowiskach robotniczych) wyposażone są w zestawy komputerowe, które siecią komputerową połączone są z serwerem. Dodatkowo zorganizowano stanowisko komputerowe dla pozaetatowych członków Kolegium. W biurze Kolegium funkcjonuje komputerowy system rejestracji spraw administracyjnych (odwołań, zażaleń i sprzeciwów) „Rk-Sprawa”.

Księgowość w Kolegium prowadzona jest również systemem komputerowym – sporządzane są rozliczenia z Urzędem Skarbowym, Zakładem Ubezpieczeń Społecznych, a rozliczenie z Narodowym Bankiem Polskim prowadzi się systemem elektronicznym.

Dla celów orzecznictwa funkcjonuje program komputerowy „Lex dla Samorządu Terytorialnego”, zawierający zbiory obowiązujących przepisów prawa wraz z orzecznictwem i komentarzami.

Kolegium posiada również zbiór biblioteczny fachowej literatury prawniczej, zbiory orzecznictwa, fachowe periodyki wykorzystywane przez członków przy rozpatrywaniu spraw. Ewidencja zbioru prowadzona jest przez Biuro Kolegium.

CZĘŚĆ II

WPLYW SPRAW

1. Liczba spraw ujętych w ewidencji ogółem w roku objętym informacją - 3452

w tym spraw:

1.1.pozostałych w ewidencji z roku poprzedzającego okres

objęty informacją (łącznie sprawy administracyjne i sprawy z zakresu opłat za użytkowanie wieczyste nieruchomości gruntowych - **376**

1.2.wpływ spraw w roku objętym informacją - **3076**

2. Rodzaje spraw, które wpłynęły w roku objętym informacją:

2.1.Liczba spraw administracyjnych - ogółem **2650**

Lp.	Określenie rodzaju sprawy	Liczba spraw
1.	objęte proceduralnie przepisami Ordynacji podatkowej	946
2.	działalność gospodarcza	0
3.	planowanie i zagospodarowanie przestrzenne	186
4.	pomoc społeczna, świadczenia rodzinne i zaliczka alimentacyjna, oświata (stypendia, pomoc materialna itd.), dodatki mieszkaniowe, sprawy socjalne	868
5.	gospodarka nieruchomościami (bez opłat za wieczyste użytkowanie) , przekształcanie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności, prawo geodezyjne i kartograficzne	132
6.	ochrona środowiska, ochrona przyrody i ochrona zwierząt, odpady i utrzymanie porządku i czystości w gminach	137
7.	prawo wodne	25
8.	rolnictwo, leśnictwo, rybactwo śródlądowe, łowiectwo	4
9.	handel, sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych	16
10.	prawo o ruchu drogowym, drogi publiczne, transport drogowy	206
11.	prawo górnicze i geologiczne	3
12.	egzekucja administracyjna	23
13.	inne, pozostałe, w tym skargi i wnioski rozpatrywane w trybie Działu VIII Kpa	104

2.2. Sprawy podlegające rozpatrzeniu w trybie ustawy z dnia 30 sierpnia 2002r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (t.j. Dz. U. z 2012 r. poz. 270)– dalej jako Ppsa) -

336

2.3.Liczba spraw z zakresu aktualizacji opłat za użytkowanie wieczyste - 90

2.4. Liczba postanowień sygnalizacyjnych

0

CZĘŚĆ III

ZAŁATWIANIE SPRAW ADMINISTRACYJNYCH

1. Liczba spraw załatwionych ogółem w roku objętym informacją - 2892

Lp.	Określenie rodzaju rozstrzygnięcia	Liczba spraw		
1.	akty wydane przez SKO jako organ II instancji , w tym :<table><tr><td>akty wydane przez SKO w trybie art. 127 § 3 Kpa oraz jako organ II instancji zgodnie z art. 221 Ordynacji podatkowej</td><td>10</td></tr></table> - sposób rozstrzygnięcia patrz → tabela z pkt 1.1.	akty wydane przez SKO w trybie art. 127 § 3 Kpa oraz jako organ II instancji zgodnie z art. 221 Ordynacji podatkowej	10	2376
akty wydane przez SKO w trybie art. 127 § 3 Kpa oraz jako organ II instancji zgodnie z art. 221 Ordynacji podatkowej	10			
2.	akty wydane przez SKO jako organ I instancji / - sposób rozstrzygnięcia patrz → tabela z pkt 1.2.	195		
3.	postanowienia wydane przez SKO w wyniku rozpatrzenia zażaleń na beczynność organu, w tym :<table><tr><td>uznające zażalenia za uzasadnione</td><td>4</td></tr></table>	uznające zażalenia za uzasadnione	4	18
uznające zażalenia za uzasadnione	4			
4.	akty wydane przez SKO po rozpatrzeniu w trybie ustawy z dnia 30 sierpnia 2002r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. Nr 153, poz. 1270 z p.zm.)	303		
5.	pozostałe	0		

1.1. Szczegółowe omówienie sposobu załatwienia sprawy przez SKO jako organ II instancji :

Lp.	Określenie rodzaju rozstrzygnięcia	Liczba spraw
1.	decyzje utrzymujące w mocy zaskarżone decyzje (art. 138 § 1 pkt 1 Kpa oraz art. 233 § 1 pkt 1 Op)	921
2.	decyzje uchylające decyzje organu I instancji i orzekające co do istoty sprawy oraz uchylające decyzje organu I instancji i umarzające postępowanie (art. 138 § 1 pkt 2 Kpa oraz art. 233 § 1 pkt 2a Op)	264
3.	decyzje uchylające decyzje organu I instancji i przekazujące sprawy do ponownego rozpatrzenia (art. 138 § 2 Kpa oraz art. 233 § 2 Op)	585
4.	decyzje umarzające postępowanie odwoławcze (art. 138 § 1 pkt 3 Kpa oraz art. 233 § 1 pkt 3 Op)	31
5.	pozostałe	575

1.2. Szczegółowe omówienie sposobu załatwienia sprawy przez SKO jako organ I instancji :

Lp.	Określenie rodzaju rozstrzygnięcia	Liczba spraw
1.	postanowienia o wznowieniu postępowania i wyznaczeniu organu właściwego do jego przeprowadzenia (art.150 § 2 Kpa oraz art. 244 § 2 Op)	0
2.	decyzje o odmowie wznowienia postępowania (art. 149 § 3 Kpa oraz art. 242 § 3 Op)	0
3.	decyzje o odmowie wszczęcia postępowania w sprawie nieważności decyzji (art. 157 § 3 Kpa oraz art. 249 § 3 Op)	2
4.	decyzje stwierdzające nieważność decyzji organu I instancji oraz decyzje stwierdzające wydanie decyzji przez organ I instancji z naruszeniem prawa (art. 156 – 158 Kpa oraz art. 247 – 251 Op)	174
5.	decyzje o odmowie stwierdzenia nieważności decyzji (art. 158 § 1 Kpa oraz art. 248 § 3 Op)	2
6.	decyzje odmawiające uchylenia decyzji po wznowieniu postępowania (art. 151 Kpa oraz art. 245 Op)	1
7.	decyzje uchylające i rozstrzygające o istocie sprawy oraz decyzje stwierdzające wydanie decyzji przez organ I instancji z naruszeniem prawa wydane po wznowieniu postępowania(art. 151 Kpa oraz art. 245 Op)	2
8	decyzje umarzające postępowanie prowadzone w I instancji przez SKO (art. 105 § 1 Kpa oraz art. 208 Op)	4
9.	pozostałe	10

2. Liczba spraw administracyjnych pozostałych do załatwienia przez SKO w roku objętym informacją - 470

CZĘŚĆ IV

ZAŁATWIANIE SPRAW Z ZAKRESU OPŁAT ZA UŻYTKOWANIE WIECZyste NIERUCHOMOŚCI GRUNTOWYCH

1. Liczba spraw z zakresu opłat za użytkowanie wieczyste załatwionych w roku objętym informacją ogółem - 63
- w tym ugody - 0
2. Liczba wniesionych sprzeciwów od orzeczeń SKO - 6
3. Liczba spraw pozostałych do załatwienia przez SKO - 27

CZĘŚĆ V

SKARGI DO SĄDU ADMINISTRACYJNEGO

1. Sprawy prowadzone przez Kolegium w trybie ustawy z dnia 30 sierpnia 2002r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (t.j. Dz. U. z 2012 r. poz. 270) :

Liczba spraw w roku objętym informacją ogółem - 303

w tym :

- 1.1. Liczba skarg na decyzje i postanowienia Kolegium skierowanych do WSA w roku objętym informacją, ogółem - 300
- wskaźnik „zaskarżalności” - 12,62 %
- 1.2. Liczba skarg na bezczynność Kolegium skierowana do WSA w roku objętym informacją, ogółem - 0
- 1.3. Liczba skarg uwzględnionych przez Kolegium we własnym zakresie w trybie art. 54 § 3 Ppsa, ogółem - 3
- 1.4. Liczba skarg kasacyjnych na orzeczenia WSA (w tym zażaleń na postanowienia) skierowanych przez SKO w roku objętym informacją do Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie , ogółem - 0

1.5. Liczba innych spraw prowadzonych przez Kolegium w trybie określonym przepisami Ppsa, skierowanych do WSA, ogółem/- **0**

2. Skargi na akty i czynności Kolegium rozpatrzone przez Wojewódzki Sąd Administracyjny prawomocnymi orzeczeniami w roku objętym informacją :

Liczba orzeczeń WSA w roku objętym informacją ogółem - 345

w tym :

Lp.	Rodzaj rozstrzygnięcia	Liczba spraw
1.	Skargi na decyzje i postanowienia rozpoznane przez Sąd w tym : uwzględnienie skargi	345 37
2.	Skargi na bezczynność Kolegium rozpoznane przez Sąd w tym : uznające skargi za uzasadnione	0 0

CZĘŚĆ VI

INFORMACJE DODATKOWE i WNIOSKI

Pkt 1 - Wybrane problemy z orzecznictwa Kolegium.

W orzecznictwie sądów administracyjnych zarysowały się dwie rozbieżne linie, co do wykreowania się obowiązku ponoszenia opłaty za pobyt osoby bliskiej w domu pomocy społecznej.

Zgodnie z pierwszym z poglądów twierdzi się, że przewidziany w art. 61 ust. 1 ustawy obowiązek wnoszenia opłat za pobyt w domu pomocy społecznej musi być skonkretyzowany i zindywidualizowany w stosunku do każdej z osób, które miałyby takie opłaty ponosić. Co do zasady, konkretyzacja taka powinna nastąpić w drodze decyzji wydanej na podstawie art. 59 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej. Zastępcze ponoszenie opłat przez gminę, o którym mowa w art. 61 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej może mieć miejsce jedynie w sytuacji, w której osoby, na które obowiązek wnoszenia opłat został nałożony w drodze decyzji lub które podjęły się wnoszenia takiej opłaty na podstawie umowy, nie wywiązują się z tego obowiązku. Obowiązek partycypowania w kosztach utrzymania osoby skierowanej do domu pomocy społecznej osób wymienionych w art. 61 ust. 2 pkt 2 omawianej ustawy powinien zatem zostać określony już w decyzji o skierowaniu do domu pomocy społecznej i o ustaleniu opłaty za pobyt. Zatem nawet udokumentowana okoliczność odmowy zawarcia umowy, o której stanowi art. 103 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej (o ustaleniu opłaty za pobyt mieszkańca w domu pomocy społecznej), przez osobę wskazaną w treści art. 61 ust. 2 pkt 2 tej ustawy, nie może stanowić wyłącznej podstawy do wydania decyzji o obowiązku zwrotu na rzecz

gminy części opłaty przez nią ponoszonej przez taką osobę (por. wyroki Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 13 września 2013r. sygn. akt I OSK 2726/12, z dnia 30 października 2012r. sygn. akt I OSK 653/12, z dnia 9 czerwca 2010r. sygn. akt I OSK 204/10).

Zgodnie z drugim poglądem prezentowanym w orzecznictwie sądów administracyjnych zawarcie umowy, o jakiej mowa w art. 103 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej, służy jedynie określeniu wysokości opłaty wnoszonej za pobyt mieszkańca w domu pomocy społecznej, natomiast sam obowiązek uiszczania opłat wynika z mocy ustawy, a nie z umowy. Skoro więc obowiązek członków rodziny osoby umieszczonej w domu pomocy społecznej, polegający na wnoszeniu związanych z tym opłat wynika wprost z ustawy o pomocy społecznej (art. 61 ust. 1 pkt 2), to w sytuacji uchylania się od tego obowiązku przez osoby zobowiązane gmina, która zastępczo poniosła wydatki, może egzekwować ich zwrot na drodze administracyjnej. Właściwą drogą wyegzekwowania takich należności przez gminę, jest wydanie decyzji na podstawie art. 104 ust. 3 w zw. z art. 61 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej. (por. wyroki Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 15 stycznia 2010r. sygn. akt I OSK 1171/09 z dnia 14 września 2011r. sygn. akt I OSK 666/11).

Sądy prezentują różne stanowiska nie tylko co do sposobu ustalania odpłatności za pobyt członka rodziny w domu pomocy społecznej, dla także rozbieżne jest orzecznictwo w zakresie daty powstania obowiązku ponoszenia odpłatności oraz zasad udzielania ulgi w postaci częściowego zwolnienia z ponoszenia odpłatności. W pierwszym przypadku niektóre sądy stoją na stanowisku, że ustalenie odpłatności następuje najwcześniej od daty wydania decyzji czyli na przyszłość (wyrok WSA we Wrocławiu sygn. akt IV SA/Wr 242/14, WSA w Poznaniu sygn. akt IV SA/Po 379/14). W pozostałych przypadkach sądy prezentują pogląd, że ustalenie odpłatności następuje od daty zawiadomienia strony o wszczęciu postępowania w przedmiocie ustalenia odpłatności, gdyż strony nie współdziałają z organami, nie przedkładają dokumentów o swoich dochodach i to powoduje znaczne przedłużenie prowadzonego postępowania administracyjnego (wyrok WSA w Białymstoku sygn. akt II SA/Bk 248/15, WSA w Gliwicach sygn. akt IV SA/Gl 877/13).

Odnosnie częściowego lub całkowitego zwolnienia strony z ponoszenia odpłatności za pobyt członka rodziny w domu pomocy społecznej w trybie art. 64 ustawy o pomocy społecznej, jedne sądy przyjmują, że następuje to w decyzji ustalającej odpłatność za pobyt w dps; inne sądy z kolei stoją na stanowisku, że postępowanie w sprawie zwolnienia z ponoszenia odpłatności może być prowadzone dopiero po zakończeniu postępowania w przedmiocie ustalenia opłaty z pobyt osoby bliskiej w domu pomocy społecznej (wyrok WSA w Poznaniu sygn. akt IV SA/Po 379/14).

Brak jednolitego orzecznictwa w przedmiocie ustalenia odpłatności za pobyt bliskiej osoby w domu pomocy społecznej wpływa na sposób rozstrzygnięcia skarg na decyzje Kolegium, gdyż w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym w Gliwicach prezentowane są ww. rozbieżne stanowiska co do trybu ustalania odpłatności jak i daty powstania obowiązku ponoszenia opłaty (wyrok WSA w Gliwicach sygn. akt IV SA/Gl 877/13 i wyrok IV SA/Gl 344/15).

Pkt. 2 . Przyczyny zaległości w rozpatrywaniu spraw

W Kolegium nie odnotowano istotnych zaległości w rozpatrywaniu spraw. Jeśli sprawy były załatwiane z opóźnieniem, to z zachowaniem zasad określonych w art. 36 k.p.a.

Pkt. 3 . Informacja nt. skarg kasacyjnych.

W 2015 r. Kolegium nie składało skarg kasacyjnych.

Pkt. 4. Kontrole przeprowadzane w Kolegium przez MAiC, Kancelarię Premiera, NIK i inne uprawnione organy.

W roku 2015 Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Częstochowie nie było kontrolowane.

Pkt. 5. Omówienie wydanych przez prezesa SKO postanowień sygnalizacyjnych.

W roku 2015 Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Częstochowie nie podejmowało postanowień sygnalizacyjnych.

Pkt. 6. Działalność pozaorzecznicza Kolegium

W 2015r. członkowie Kolegium uczestniczyli w szkoleniach i konferencjach naukowych związanych tematycznie z zakresem rozpatrywanych spraw, zarówno wewnętrznych (organizowanych przez i dla samorządowych kolegiów odwoławczych) jak i zewnętrznych, organizowanych przez podmioty zajmujące się szkoleniami.

6.1. Publikacje naukowe członków SKO w Częstochowie za rok 2015.

Grzegorz Krawiec

1.G.Krawiec, Koncepcje płci a prawo administracyjne, Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich, Warszawa 2015 _

2.G.Krawiec, _Prowadzenie szkół publicznych przez spółki komunalne_ (w:) Samorząd terytorialny (zagadnienia prawne), tom II Ustrój i zadania samorządu terytorialnego, pod red. B.M. Ćwiertniaka, Sosnowiec 2015;_

3.G.Krawiec, Stany nadzwyczajne i zarządzanie kryzysowe a uprawnienia organów administracji publicznej (w:) Bezpieczeństwo powinność czy gwarancja?, tom II, Stany nadzwyczajne a szczególne zagrożenia państwa, Sosnowiec 2015r.; ISBN: 978-83-64788-338;

4.G.Krawiec, Wybrane problemy prawne tzw. edukacji równościowej, Roczniki Administracji i Prawa, rok XIV, 2015 r. tom II

5.G. Krawiec, Prawo własności w działalności Rzecznika Praw Obywatelskich (na wybranych przykładach), w: Prawa człowieka. Współczesne zjawiska, wyzwania, zagrożenia. Tom I, pod red. Anny Kalisz, Sosnowiec 2015;

Pkt 7. Wykonanie budżetu, zatrudnienie, płace i kwalifikacje osób zatrudnionych..

Budżet SKO na 2015r. został wykonany w 100 %.

P R E Z E S
Samorządowego Kolegium Odwoławczego
w Częstochowie
mgr Piotr Palutęk

